

Kitekint? - Európai tragédia

2012 augusztus 14. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Szerz?nk - az egyik legkiválóbb brit történész - új megvilágításba helyezi az 1618-1648 közötti harmincéves háború történetét. Könyve igen tanulságos.

400 évvel ezel?tt Közép-Európa, benne a Német Birodalom egy hosszú és véres háborúban tönkretette önmagát.

A pusztításból a németek egészen 1870-ig nem tértek magukhoz. 1618 és 1648 között Közép-Európa népességének legalább ötöde elpusztult, a mez?gazdaság harmada tönkrement, a történelem els? hiperinflációja söpört végig Németországon, óriási adósságok alakultak ki, a kultúra lehanyatlott, a bels? kereskedelem visszaszorult. Közép-Európa valódi emberi, gazdasági és civilizációs tragédiát élt át.

A háború története ismert. A katolikus Habsburgok spanyol ága európai hegemóniára tört, német ága közép-európai uralomra. Velük szemben a német protestánsok az önállóságért és vallásszabadságért harcoltak, a protestáns erdélyi, dán, svéd és katolikus francia európai er?k a hegemón európai hatalmi kísérlet ellen küzdöttek.

1590-ben még Európa fele volt protestáns, száz évvel kés?bb már csak ötöde. A harmincéves háború, majd az azt lezáró béke következtében gy?zött a katolikus egyház, meger?södött a császári hatalom, de fennmaradtak a protestáns országok, felemelkedett Franciaország, létrejöttek a modern nemzetállami csírák, és egészen a napóleoni háborúkig stabilitást élvezett Közép-Európa. A spanyol Habsburgok a háború miatt pénzügyileg cs?dbe mentek, 1700-ban már a francia Bourbonok veszik át a spanyol trónt.

El?ször a katolikus Franciaország er?södik, majd a protestáns hollandok és az angolok. Közép-Európát megroppantja a háború, bár északi-tengeri kiköt?i nyitva maradnak, nem tud részt venni az óceánok, Ázsia és a többi kontinens meghódításában: a németek és a közép-európaiak 250 évre kikerülnek az európai gazdasági fejl?dés f?sodrából. 2003-ban mintha új harmincéves háború indult volna el, más szereposztásban, de meglep? párhuzamokkal. E pénzügyi-kereskedelmi háborúban Amerika globális hatalmi helyzetet kíván elérni, az EU központi intézményei az uniós országok feletti jogkörökért harcolnak. A globális hegemónia ellen többen is fellépnek, ahogy az EU központosító törekvései ellen is. Mintha ma az unió lenne az akkori Közép-Európa, a mai protestánsok eurót használnak, a mai katolikusok dollárt vagy más valutát. Bár a háborút most gazdasági fegyverekkel vívják, a következményei hasonlóak. Az emberi veszteség ma az uniós polgárok munkahelyeinek és életszínvonalának csökkenésében jelenik meg. Az akkori vagyoni pusztulás az eurózónát elhagyó országok vagyoni leértékel?désében ölthet testet. Az agrárteljesítmény akkori zuhanása az uniós GDP visszaesésében érhet? tetten.

A magyar nemzetstratégiának számolnia kell azzal a lehet?séggel, hogy a harmincéves háború újrajátszása nem csupán a képzelet játéka, hanem valóság. Ha így lenne, akkor ma még csak 1627 körül járunk, és még két évtized válságos korszaka lehet el?ttünk. Mintha még csak a háború közép? szakaszában lennénk: az Európai Központi Bank próbálja megmenteni az eurót és megvédeni az eurózóna déli államait a cs?dt?l. Ahogy akkor a dánok, úgy ma az EKB is kudarcot vallhat. 1630 után a svédek léptek a dánok helyére és védték a protestánsokat: most is szükség lehet egy új szerepl?re, egy er?s közös uniós pénzügyi alapra. Ez is kevés lehet. A svédek után a franciák belépése alapozta meg a kés?bbi békét: az eurónak még szüksége lehet Kína pénzügyi segítségére.

A Baltikumtól az Adriáig terjed? térség felemelkedését és lesüllyedését egyaránt hozhatja a válság.

Rajtunk áll az eredmény.

hetivalasz.hu - Matolcsy György

Ajánló